Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu **český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy*. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura má v 6. – 9. ročníku časovou dotaci 4 hodiny týdně, využili jsme disponibilní časové dotace a zvýšili jsme počet hodin v 7. ročníku na 5 hodin týdně a v 9. ročníku na 5 hodin týdně. Tuto navýšenou hodinu využijeme pro docvičování a rozšiřování učiva z oblasti mluvnice, literatury.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů a kriticky posuzovat jejich obsah.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem, využívat různých zdrojů informací (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického cítění, rozpoznání literárních hodnot od braků, podněcování žáků k četbě.

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození...), *informačními a komunikačními technologiemi* (zvýšení efektivnosti učební činnosti, komunikace prostřednictvím elektronické pošty, prezentace informací...), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, hudebně dramatická

díla, melodramy, libreta, písňové texty různého stáří, původu a žánrové charakteristiky), *dramatickou výchovou* (základní divadelní druhy, základní stavební prvky dramatu, sociálně komunikační dovednosti...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci - se učí vyhledávat a třídit informace a propojovat je do širších významových celků

- jsou vedeni k používání vhodných učebních pomůcek (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů)
- jsou vedeni k využívání prostředků výpočetní techniky, audiovizuální techniky
- se učí osvojovat si základní jazykové a literární pojmy
- jsou vedení ke kritickému hodnocení výsledků svého učení a k diskuzi o nich

Kompetence k řešení problémů

Žáci - se učí vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

- jsou vedeni k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, učí se uplatňovat svoji kreativitu
- se učí využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby, samostudia, vlastního úsudku)
- jsou vedeni k využití svých schopností analyzovat přečtené texty, kriticky posuzovat jejich obsah, porovnávat jevy, vyhledávat shody odlišnosti, třídit podle hledisek
- jsou vedeni samostatně řešit problémy, uvážlivě rozhodovat

Kompetence komunikativní

Žáci - se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně

- jsou vedeni naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat, výstižně argumentovat
- jsou vedeni, aby byli schopni účinně se zapojovat do diskuse a vhodně obhajovat své názory
- se učí využívat informační a komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- jsou vedeni k porozumění různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

Žáci - jsou vedeni k účinné spolupráci ve skupině

- se učí podílet se na utváření příjemné atmosféry při práci v týmu, v případě potřeby jsou vedeni k poskytnutí pomoci
- jsou vedeni k dodržování pravidel slušného chování, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými upevňují dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

Žáci - se učí chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví

- isou vedeni k aktivnímu se zapojování do kulturního dění (účast na kulturních akcích, popř. účast na jejich organizování, účast v soutěžích)
 - jsou vedeni k respektování přesvědčení a názorů druhých lidí

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k dodržování hygieny práce, pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- jsou vedeni k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- jsou vedeni k rozvíjení svého smyslu pro povinnost (pravidelná příprava na výuku, shromažďování materiálů)
- se učí využívat svých znalostí a zkušeností v běžné praxi

Kompetence digitální

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni se samostatně orientovat v digitálním prostředí a využívat různých digitálních technologií
 - jsou vedeni k tomu, aby byli schopni vyhledávat informace z různých zdrojů a kriticky je hodnotit
 - jsou vedeni k tomu, aby byli schopni posoudit důvěryhodnost informací s ohledem na zdroj informací
 - jsou vedeni k tomu, aby byli schopni funkčně volit jazykové prostředky, využívat digitální šablony, vyplňovat digitální formuláře
 - jsou vedeni k tomu, aby byli schopni sdílet a ukládat dokumenty
 - jsou vedení k využití textových editorů při svém tvůrčím psaní
 - jsou vedeni k využití e-knih, k práci s blogy, podcasty, on-line čtenářskými deníky

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální složka komunikace, komunikace v různých situacích, dovednosti pro učení a studium, poznávání lidí, mezilidské vztahy, řešení problémů...

VDO – rozvoj a podpora komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti; demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, nápaditost, tvořivost, tolerance, odpovědnost...)

VMEGS – propedeutická funkce českého jazyka při osvojování dalších jazyků (klíč k dorozumění a poznávání kultury jiných národů), poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy), poznání a pochopení života a díla významných evropských a světových spisovatelů MKV – vztahy mezi kulturami, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, odpovědnost za možné dopady verbálních a neverbálních projevů, Češi a národní obrození...

ENV – vztah člověka k životnímu prostředí, literatura s přírodní tematikou, lidová slovesnost a příroda...

MEDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě; pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Rozlišuje spisovný jazyk, jazykové útvary a zdůvodní jejich užití	Obecné výklady o jazyce – původ, útvary národního jazyka, jazykovědné příručky		Pravopis a jazykové rozbory
Samostatně pracuje s jazykovědnými příručkami a slovníky			v průběhu celého školního roku
V písemném projevu zvládá pravopisné jevy	Pravopis – <i>opakování</i> pravopisných pravidel z 1. stupně		
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka – hláskosloví, přízvuk, intonace		
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	Tvarosloví – ohebné slovní druhy		
Uvědomuje si stavbu věty a rozdíl mezi jednoduchou větou a souvětím, větné členy, vztah mezi základními větnými členy	Skladba – větné členy (kromě doplňku), věta jednoduchá a souvětí		

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke	Vypravování	Čj – bajky, pohádky, pověsti a jiné	V průběhu roku:
gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem			tvorba slohových
nebo i k vlastnímu tvořivému psaní	Popis		prací
Zvládá vyplnit jednoduché tiskopisy	Vyplňování jednoduchých tiskopisů (objednávka, inzerát, podací lístek)		
	(collegia via, milerai, podaci insterio)	MEDV – tvorba mediálního	
Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu a členění textu	Zpráva, oznámení	sdělení – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
	Dopis (úřední, soukromý)		
		D, Z, F (na základě výběru textu)	
Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu	Telefonní a elektronická komunikace (vzkazy, SMS, maily)	OSV – komunikace (verbální a nonverbální sdělení)	
vytan z precienciio textu	Výtah, výpisky		

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Osvojí si základní pojmy literární teorie.	Literatura, literární druhy, literární formy,		V průběhu roku:
Rozlišuje základní literární druhy, formy a	literární žánry	starověké Řecko a Řím	
žánry, porovnává je i jejich funkci			základy literární
	Lidová slovesnost	Vv – knižní ilustrace	teorie
Rozlišuje žánry lidové slovesnosti,	Epické žánry:	Hv – písňové texty	návštěva dětského
jazykové prostředky		melodram, symfonická báseň	oddělení
	Bajky		knihovny
		OSV – mezilidské vztahy	
Reprodukuje přečtený text,	Báje, mýty a eposy	komunikace	literárně-
jednoduše popisuje strukturu a jazyk		hodnoty, postoje	výchovné aktivity
literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Pověsti	sebepoznání a sebepojetí	(divadlo, výstavy, besedy)
	Pohádky	ENV – vztah člověka a prostředí	
		lidské aktivity a problémy	práce
Formuluje ústně a písemně dojmy ze své	Dobrodružná literatura	životního prostředí	s literárními
četby, návštěvy divadelního či filmového			texty
představení, formuluje názory	Humoristická literatura	VMEGS – Evropa a svět nás	
na umělecké dílo		zajímá	domácí četba
	Poezie, typy lyriky, obrazná pojmenování		
		MKV – lidské vztahy	vedení
Vyhledá informace v různých druzích	Lyrické žánry	sociální smír a solidarita	čtenářského
katalogů, v knihovně i v dalších		multikulturalita	deníku
informačních zdrojích	Lyricko-epické žánry		

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	Tvarosloví – <i>opakován</i> í – ohebné slovní druhy; jenž, slovesný rod; neohebné slovní druhy	Na základě výběru textu	Pravopis a jazykové rozbory v průběhu
Ovládá pravopisné jevy	Pravopis – psaní velkých písmen		celého školního roku
Rozlišuje hlavní a vedlejší věty, orientuje se v různých typech vedlejších vět, ovládá interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí			
Určuje věcný význam slov, užívá termíny z jiných vyučovacích předmětů Rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Nauka o významu slov – význam slova, slovo a sousloví, rčení, přísloví; slova jednoznačná a mnohoznačná; synonyma, antonyma, homonyma; slova citově zabarvená, odborné názvy, slova s časovým příznakem		
Rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba a tvoření slov – obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, stavba slova		

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému	Popis (popis uměleckých děl, popis výrobků a pracovních postupů)	Vv (výt. umění – druhy, výtvarné techniky)	V průběhu roku:
projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Charakteristika (vnější, vnitřní)	Čj (lit.) – práce s texty	tvorba slohových prací
Vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní		OSV – mezilidské vztahy, hodnoty,	opakování slohových útvarů,
myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky nebo výtah z přečteného textu	Líčení	postoje, komunikace	rozšiřování a prohlubování vědomostí
Dokáže formulovat písemnou žádost, pozvánku	Výtah, výpisky	OV – typologie osobnosti	
Dokáže napsat vlastní životopis		D, Z, Př, F (odborný text z různých předmětů)	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému	Životopis (souvislý, strukturovaný)	VDO – úřední písemnosti	
komunikačnímu záměru	Vypravování	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Orientuje se v základních pojmech literární teorie	Próza, povídka, román	D – jednotlivá období vývoje lidské společnosti	V průběhu roku:
	Fantasy Sci-fi	Z – vesmír, planety, Země, světadíly	základy literární teorie
Rozlišuje základní literární formy, druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné	Detektivka, horor	Pp – rostliny, živočichové	návštěva dětského oddělení knihovny
představitele	Literatura faktu, cestopis, autobiografie	Hv – písně lidové a umělé – lidová slovesnost	literárně-
Podle svých schopností reprodukuje	Poezie, básnické prostředky Vývoj literatury:	Ov – člověk a státní útvary	výchovné aktivity (divadlo, výstavy, besedy)
přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Starověká literatura, báje, eposy	Vv – knižní ilustrace, komiks	práce s literárními
a viastiimii siovy interpretuje sinysi diia	Středověká literatura, kronika, legenda	VMEGS – objevujeme Evropu a svět ENV – vztah člověka a prostředí	texty
Vyhledá informace v různých typech	Renezance a humanismus	OSV – poznávání lidí	domácí četba
katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Barokní literatura Klasicismus	mezilidské vztahykomunikacehodnoty, postoje	čtenářský deník
		MKV – multikulturalita	

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Správně používá spisovný jazyk, rozlišuje spisovný jazyk a nespisovné útvary, má přehled o jednotlivých slovanských jazycích	Obecné výklady o českém jazyce – útvary českého jazyka a jazyková kultura; čeština a ostatní slovanské jazyky	Na základě výběru textu	Pravopis a jazykové rozbory v průběhu celého školního
Samostatně získává informace z jazykových příruček	Nauka o slovní zásobě – slovní zásoba a tvoření slov; slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis		roku
Správně používá (skloňuje) přejatá jména obecná i vlastní, obtížnější tvary dokáže vyhledat v jazykových příručkách	Tvarosloví – skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen; slovesa – slovesný vid		
Určuje holé, rozvité a několikanásobné základní a rozvíjející větné členy Rozlišuje druhy vět, zvládá pravopis interpunkčních znamének Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	Skladba – věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent; základní a rozvíjející větné členy; souvětí podřadné – druhy vedlejších vět; souvětí souřadné – významové poměry; několikanásobné větné členy; přístavek; grafické znázornění věty jednoduché a souvětí; interpunkce ve větě jednoduché a souvětí		

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Dokáže zpracovat charakteristiku literární postavy (využití vlastní četby)	Charakteristika literárních postav	Čj – práce s různými druhy textů	V průběhu roku:
Dokáže zpracovat líčení (využití vlastní četby)	Líčení	OSV – mluvní cvičení – sebepoznání a sebepojetí	tvorba slohových prací opakování
Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečtené- ho textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Výklad, výtah, výpisky	VDO – občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka	slohových útvarů, rozšiřování a prohlubování vědomostí
Zamýšlí se nad soudobými společenskými problémy, užívá adekvátní jazykové prostředky, uplatňuje své zkušenosti, názory a postoje	Úvaha	ENV – vztah člověka a prostředí MEDV – zpravodajství, média	
Orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodnou slovní zásobu	Souhrnné poučení o slohu	v každodenním životě	
Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj			

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Adekvátně svému věku dokáže formulovat (ústně i písemně) dojmy z vlastní četby	Vývoj literatury:	Vv, Hv, D – umělecké směry	V průběhu roku:
	Osvícenství	Ov – humanismus	základy literární
Rozlišuje základní literární formy, druhy a			teorie
žánry, porovná je i jejich funkci, uvede	Romantismus	Čj (sloh) – životopis	
jejich výrazné představitele			návštěva dětského
	Realismus	D – dějiny českého národa	oddělení
Orientuje se v základním vývoji dějin		od počátku až do 2. pol.	knihovny
literatury a tyto znalosti dokáže propojit	Literatura na přelomu 19a 20. století, moderní	19. století	
s učivem probraným v jiných předmětech	umělecké směry		literárně-
		MKV – Češi, Evropa a NO	výchovné aktivity
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové	Česká moderna a buřiči	– multikulturalita	(divadlo, výstavy, besedy)
literatuře	Meziválečná literatura	MEDV – knihy, noviny	-
			práce
Porovná různá ztvárnění téhož námětu		VDO – demokratické zásady	s literárními
v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		v dílech spisovatelů	texty
		VMEGS – literární díla	domácí četba
Rozpozná základní rysy výrazného		významných	
individuálního stylu autora		evropských a světových	čtenářský deník
		spisovatelů	
Vyhledá informace v různých typech		1	referáty
katalogů, v knihovně i v dalších			
informačních zdrojích			
_			

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Má základní přehled o světových jazycích a jejich původu Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami Zvládá pravopisné morfologické jevy u vlastních jmen a názvů	Obecné výklady o jazyce – projev mluvený a psaný; opakování – čeština mezi cizími jazyky; původ a vývoj češtiny, jazykověda, jazyková kultura; útvary národního jazyka Tvarosloví – vlastní jména a místní názvy; opakování – slovních druhy; slovesa – přechodníky, slovesné třídy a vzory Skladba – opakování – větné členy, souvětí; pořádek slov ve větě, stavba textu; interpunkce v textu	Na základě výběru textu	Pravopis a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku V průběhu školního roku zopakováno veškeré učivo 2.
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Zvuková stránka jazyka – <i>opakování</i> – hlásky, přízvuk, intonace		stupně Příprava na přijímací zkoušky

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Úvod do učiva slohu Výklad	OSV – mluvní cvičení komunikace	V průběhu roku: tvorba slohových
Zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Popis	ČJ – práce s různými druhy textů	prací
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného	Charakteristika	ENV – vztah člověka k životnímu prostředí, krajině	opakování slohových útvarů, rozšiřování
rozlišuje korespondenci soukromou a	Vypravování Úvaha	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	a prohlubování vědomostí
úřední Ovládá styk se sdělovacími prostředky	Mluvené projevy (připravené, nepřipravené) Administrativní útvary (životopis, žádost,	VDO – úřední korespondence	
(podání inzerátu, zprávy) Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	úřední dopis, objednávka, tiskopisy) Publicistické útvary (zpráva, oznámení, inzerát, fejeton, reklama)	MEDV – tvorba mediálního sdělení – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Funkční styly		

Ročník: 9.

	průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 20. stol. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení, formuluje názory na umělecké dílo Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora Vyhledá informace v knihovně i v dalších	Vv, Hv – umění 20. století Ov – problémy lidské nesnášenlivosti, holocaust D – dějiny 20. století OSV – mezilidské vztahy komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy sociální smír a solidarita multikulturní aktivity (divadlo, film)	V průběhu roku: opakování lit. teorie literárně- výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy) vlastní četba (čtenářský deník) práce s literárními texty referáty